

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE
www.kavi.fi



Kuvaohjelmien luokittelun ja tarjoamisen valvonnan suunnitelma vuodelle 2020

Mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikkö (MEKU)

23.4.2020

1. Johdanto

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto, ja sen tehtäviä ovat elokuvien ja televisio- ja radio-ohjelmien säilyttäminen ja niihin liittyvä tutkimus, mediakasvatuksen edistäminen sekä kuvaohjelmalaissa säädetyt kuvaohjelmien tarjoamiseen liittyvät tehtävät. Kuvaohjelmalaissa (710/2011) säädetyt tehtävät on määrätty instituutin mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikön (MEKU) tehtäväksi.

Kuvaohjelmalaki on säädetty lasten suojelemiseksi mahdollisilta kuvaohjelmien aiheuttamilta haitoilta. Suojelua toteutetaan kuvaohjelmien ikärajaluokittelun ja kuvaohjelmien yhteydessä esitettävien haitallisuusmerkintöjen ja ikärajaan perustuvien tarjoamisrajoitusten avulla.

Kuvaohjelmalain säännökset koskevat kuvaohjelmia ja niiden tarjoamista jakelukanavasta ja esitysformaatista riippumatta. Lailla valvotaan televisiotoimintaa, elokuvateatteritoimintaa, tallennelevitystä (DVD, Blu-ray) ja tilausohjelmalvelua (on-demand-palvelu). Laki kattaa myös digitaalisten pelien tarjoamisen. Suomen ulkopuolelta alkunsa saaviin televisiolähetyksiin lakia sovelletaan vain rajoitetusti.

Kuvaohjelmalailla on pantu täytäntöön EU:n mediapalvelujen koskevan direktiivin ([2010/13/EU](#)) alaikäisten suojelua koskevat säännökset. [Direktiivin muutokset](#) hyväksyttiin 28.11.2018 ja ne on toimeenpantava kansalliseen lainsäädäntöön syyskuuhun 2020 mennessä. Hallituksen esitys sähköisen viestinnän palvelulain ja siihen liittyvien muiden lakien muuttamiseksi on menossa eduskunnan käsittelyyn toukokuussa 2020. Jos esitys toteutuu kevään 2020 lausuntokierroksen pohjana olleen esitysluonnoksen mukaisesti, lisääntyy mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikön valvontatehtävät videonjakoalustapalveluille säädettävien lastensuojeluvuoroitusten valvonnalla.

Kuvaohjelmalakia sovelletaan kuvaohjelman tarjoamiseen ja sen valvontaan Suomessa, jos ohjelmaa tarjotaan sellaisessa televisiotoiminnassa tai tilausohjelmalvelussa, johon sovelletaan lakia sähköisen viestinnän palveluista ([917/2014](#)). Muuhun kuvaohjelman tarjoamiseen ja sen valvontaan Suomessa lakia sovelletaan, jos: 1) ohjelmaa tarjoaa yhteisö tai elinkeinonharjoittaja, joka on rekisteröity Suomessa tai jolla on toimipaikka Suomessa; 2) ohjelmaa tarjoaa henkilö, joka on Suomen kansalainen tai jolla on vakinainen asuinpaikka Suomessa; tai 3) päätös ohjelman tarjoamisesta on tehty Suomessa.

Instituutin tehtävä on valvoa, että kuvaohjelmien tarjoaja noudattaa kuvaohjelmalain määräyksiä. Valvonnan mahdollistamiseksi kuvaohjelmien tarjoajan on ilmoitettava kuvaohjelman tarjoajaksi aloittaessaan säännöllisen kuvaohjelmien tarjoamisen taloudellisessa tarkoituksessa. KAVI ylläpitää tarjoajarekisteriä kuvaohjelmien tarjoajista. Tarjoajaksi ei tarvitse ilmoittautua, jos tarjoaa kuvaohjelmia, jotka on laissa vapautettu luokittelu- ja ikämerkintävelvollisuudesta. Instituutti perii ilmoitusvelvollisuudenalaisen kuvaohjelmien tarjoajilta vuosittain laissa säädetyt tarjoamistapaan ja tarjoamispaikkojen määrään perustuvan valvontamaksun.

Kuvaohjelman tarjoajan on huolehdittava siitä, että alle 18-vuotiaille tarjottavat, luokitteluvollisuuden alaiset, kuvaohjelmat on luokiteltu, ilmoitettu KAVI:n ylläpitämään kuvaohjelmaluetteloon ja varustettu KAVI:n määräämillä ikämerkinnöillä. Kuvaohjelmaluettelo on osa luokitteluohjelmistoa, jota käyttäen kuvaohjelmat luokitellaan.

KAVI valvoo, että kuvaohjelman tarjoaja noudattaa ikärajoja tarjotessaan ohjelmia yleisölle. Kuvaohjelman tarjoajan on myös tiedotettava ikärajoista ja muista lasten suojelemista edistävistä keinoista ohjelmien tarjoamisen yhteydessä.

KAVI:n tehtävä on kouluttaa kuvaohjelmaluokittelijat ja valvoa, että he luokittelevat kuvaohjelmat itsenäisesti, riippumattomasti ja lain mukaisesti. Kuvaohjelmaluokittelijat voivat työskennellä joko mediayritysten palveluksessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina, mutta luokittelutehtävässään he toimivat virkavastuulla. Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyminen on voimassa viisi vuotta. Hyväksymistä jatketaan, jos luokittelija suorittaa hyväksytysti kertauskoulutuksen.

KAVI ottaa vastaan yleisöpalautetta liittyen kuvaohjelmien ikärajiin ja niiden tarjoamiseen. Perusteltu palaute voi johtaa kuvaohjelman uudelleenluokitteluun.

2. Toimintaympäristö

KAVI:n mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikkö valvoo kuvaohjelmien tarjoajia koko maassa ja kaikissa tarjoamiskanavissa (tallennelevitys, elokuvateatterit ja muu julkinen esittäminen, tilausohjelmalvelu ja televisio). Kuvaohjelmien tarjoaminen on ollut pitkään murroksessa, tallennelevitys vähenee, ja yleisö siirtyy yhä laajemmin maksullisten tv-kanavien ja tilausohjelmalvelujen käyttäjiksi. Moni tilausohjelmalvelujen tarjoaja toimii Suomen ulkopuolella. Suomen viranomaiset ei valvo ulkomaisia tilausohjelmalveluja eikä ulkomailta lähetettyä televisio-ohjelmistoa. Vuonna 2019 KAVI:n rekisterissä oli 1074 tarjoamispaikkaa, joista 84 % oli tallenteiden tarjoamispaikkoja.

Instituutti kouluttaa uusia kuvaohjelmaluokittelijoita vuosittain. Hyväksytyttä kuvaohjelmaluokittelijoita oli vuoden 2019 lopussa 168. KAVI valvoo luokittelun lainmukaisuutta ja ylläpitää rekisteriä hyväksytyistä kuvaohjelmaluokittelijoista. Kertauskoulutus järjestetään lokakuussa 2020.

Vuonna 2019 Suomessa luokiteltiin ja kuvaohjelmaluetteloon ilmoitettiin 12 349 kuvaohjelmaa (2018: 13 234).

Maaliskuussa 2020 alkanut koronapandemia muuttaa kuvaohjelmien tarjoajien valvontaa jonkin verran, koska kaikki yleisötapahtumat ja julkiset yli 10 hengen kokoontumiset on kielletty, myös elokuvaesitykset ja –festivaalit.

3. Valvonnan voimavarat eli henkilöresurssit

Kuvaohjelman mukaiset asiat instituutissa ratkaisee esittelystä mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikön tulosaluepäällikkö.

Tarjoajia valvoo vuonna 2020 kolme kokopäiväistä ja yksi osa-aikainen työntekijä (30.9.20 saakka), joista kaksi on asiantuntijatehtävissä. Suurimmalla osalla on myös muita tehtäviä.

Kuvaohjelmaluokittelijoiden valvontaa hoitaa yksi kokoaikainen ja kaksi on osa-aikaista erityisasiantuntijaa. Heillä on lisäksi muita lakisääteisiä tehtäviä, kuten luokittelijoiden koulutukset, kertauskoulutukset ja yleisöpalautteiden vastaanotto. Lisäksi tälle vuodelle 2020 tiimissä on yksi avustavia tehtäviä hoitava henkilö, jonka työajasta puolet on tarjoamisen valvonnan piirissä.

4. Valvonnan toimeenpano

4.1 Kuvaohjelmia tarjoavien valvonta

4.1.1 Tarjoajaksi ilmoittautuminen

KAVI seuraa muutoksia kuvaohjelma-alalla ja tiedottaa uusia kuvaohjelmien tarjoajia kuvaohjelmalakiin liittyvistä velvoitteista. Tallennemyynnin vähenemisen vuoksi pitkäaikainen trendi on ollut tarjoamispaikkojen määrän väheneminen. Elokvateattereiden määrä kasvaa vuosittain muutamalla teatterilla, mutta se ei vaikuta merkittävästi vallitsevaan kehityssuuntaan. Vuonna 2020 selvitetään elokvateattereiden määrää, mutta koronapandemia vuoksi selvitys saattaa siirtyä vuodelle 2021.

4.1.2 Luokittelemattomien K18-ohjelmien määrän ilmoittaminen

Kuvaohjelmia, jotka on yksiselitteisesti tarkoitettu tarjottavaksi ainoastaan 18 vuotta täyttäneille, ei tarvitse luokitella, mutta ne on merkittävä K18-ikämerkinnällä. Tällaisten kuvaohjelmien tarjoajan (vuonna 2019 enää 61 tarjoajaa, vuonna 2018 tarjoajia oli 202) on vuosittain ilmoitettava edellisen vuoden aikana levittämiensä luokittelemattomien kuvaohjelmien lukumäärä KAVI:lle. KAVI voi tarvittaessa myös pyytää luettelon nimikkeistä. Tällä toimenpiteellä pyritään varmistamaan se, että lasten sananvapautta ei tarpeettomasti rajoiteta eli ettei kuvaohjelmia levitetä ikärajalla 18, jos ne sisältönsä perusteella eivät sitä edellytä. KAVI lähettää vuoden alussa muistutuksen niille tarjoajille, jotka ovat ilmoittaneet tarjoavansa luokittelemattomia K18-ohjelmia. Suurin osa luokittelemattoman 18-aineiston tarjoajista on ns. aikuisviihteen tarjoajia.

4.1.3 Kuvaohjelman ilmoittaminen kuvaohjelmaluetteloon ja kuvaohjelmien ikämerkinnät

Kuvaohjelman tarjoajan on huolehdittava siitä, että hänen tarjoamansa luokitteluvollisuuden alaiset kuvaohjelmat on luokiteltu ja merkitty ikämerkinnöillä, kun niitä tarjotaan yleisölle.

KAVI:lla on oikeus tehdä tarkastus kuvaohjelman tarjoajan toimitilassa (esim. liike) tai muussa vastaavassa tilassa (esim. varasto) sen toteamiseksi, että kuvaohjelmissa on vaadittavat

merkinnät. KAVI voi myös valtuuttaa toisen viranomaisen tarkastamaan kuvaohjelmien ikämerkintöjä. Ulkopuolinen asiantuntija voi KAVI:n pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. KAVI:lla on oikeus saada korvaukset kaikki merkintöjen tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto käyttöönsä. KAVI:lla on oikeus myös ottaa tilapäisesti haltuun sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, jos se on välttämätöntä merkitsemättömien kuvaohjelmien tarjoamisen estämiseksi.

Valvontakäyntejä kuvaohjelmatalenteita tarjoavissa liikkeissä ei voida vähäisten resurssien vuoksi juuri tehdä. Kuvaohjelmien tarjoajat markkinoivat tuotteitaan pääosin internetissä, joten valvontaa tehdään tehokkaimmin tarjoajien verkkosivuja seuraamalla. Tärkein valvontakeino on yleisöltä tuleva palaute, jonka avulla tarjoajien laiminlyönneistä saadaan tietoa. Tärkeimmät keinot tarjoajien toimintaan vaikuttamiseen ovat ohjaus ja neuvonta.

Jos yleisölle tarjotaan kuvaohjelmaa, jota ei ilmoitettu KAVI:n kuvaohjelmaluetteloon eikä tarjoamisen yhteydessä ole lainmukaisia ikärajamerkintöjä, KAVI pyytää tarjoajalta selvityksen. KAVI kehottaa tarjoajaa noudattamaan lakia ja korjaamaan puutteet kohtuullisen määräajan kuluessa. Jos tarjoaja ei korjaa puutteita määräaikaan mennessä, voi KAVI tehdä tutkintapyynnön poliisille tai ottaa kuvaohjelman tilapäisesti haltuun. Etenkin isot tarjoajat korjaavat yleensä puutteet nopeasti, heti tiedon saatuaan. Laiminlyönnit ovat johtuneet pääosin inhimillisistä virheistä.

KAVI seuraa säännöllisesti televisiossa esitettävien fiktiivisten sarjojen ilmoittamista ja ikämerkintöjä. Vuonna 2020 tehdään selvitys televisiossa esitettävistä luokittelemattomista ohjelmista. Tarkoitus on selvittää, millä 9 §:ssä luetelluista perusteista tv-sarjoja on jätetty luokittelematta.

Vuoden 2020 kartoitetaan myös verkkokaupoissa tarjottavien kuvaohjelmatalenteiden lainmukaisuutta esimerkiksi niiden ikämerkintöjä.

Jos on ilmeistä, että ikärajamerkintöjen puuttuminen on johtanut kuvaohjelman tarjoamiseen ikärajaa nuoremmalle (ks. kohta 4.1.6.), antaa KAVI huomautuksen. Jos kyseinen toiminta ei muutu, voi KAVI tehostaa huomautusta uhkasakolla. Jos on ilmeistä, että tarjoaja on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkonut rikoslain 17 luvun 18 b §:n määräyksiä eli tarjonnut luokittelemattoman tai alle 18-vuotiaalta kielletyn kuvaohjelman alle 18-vuotiaalle, tehdään asiasta tutkintapyyntö poliisille.

4.1.4 Ulkomaisen televisiolähetyksen edelleen lähettäminen

Suomen ulkopuolelta alkunsa saavia televisio-ohjelmistoja koskevassa markkinoinnissa on tiedotettava, että ohjelmisto voi sisältää lapsen kehitykselle haitallisia kuvaohjelmia ja että ohjelmistoon sisältyviä ohjelmia ei ole luokiteltu ja merkitty Suomen lain mukaisesti. Tällainen tiedotus on sisällytettävä myös edelleen lähetettävään ohjelmistoon, jollei se ole teknisesti mahdotonta tai aiheuta kohtuutonta vaivaa. KAVI selvitti vuonna 2016 miten tarjoajat säännöstä noudattavat.

4.1.5 EU:n alueella luokiteltujen kuvaohjelmien hyväksyminen Suomessa

KAVI hyväksyy digitaalisten pelien yleiseurooppalaiset ikäluokittelun ja merkinnät Suomessa käytettäväksi (PEGI-luokittelu). KAVI osallistuu PEGI -luokittelu- ja ikämerkintäjärjestelmää ylläpitävän organisaation toimintaan (neuvottelukunnan ja valituslautakunnan jäsenyys).

4.1.6 Lupa esittää kuvaohjelmia ilman luokittelua erityisessä tilaisuudessa

KAVI voi hakemuksesta myöntää erilaisille elokuvafestivaaleille luvan esittää kuvaohjelmia ilman luokittelua ja merkintöjä. Vuonna 2019 myönnettiin 45 esityslupaa. Esityslupien määrä pysyy vuosittain lähes samana.

4.1.7 Kuvaohjelmien ikärajan noudattaminen

Kuvaohjelman tarjoajan on huolehdittava siitä, että kuvaohjelmaa, jonka ikäraja on 18, ei tarjota alaikäiselle. Kuvaohjelman tarjoajan on myös huolehdittava siitä, ettei kuvaohjelma, jonka ikäraja on 7, 12 tai 16 vuotta, ole tätä ikärajaa nuoremman lapsen katseltavissa. Kuvaohjelmaa julkisesti (esim. elokuvateatterissa) esitettäessä voidaan kuvaohjelma kuitenkin esittää ikärajaa kolme vuotta nuoremmalle, jos hän on täysi-ikäisen seurassa. Jousto ei koske ikärajaa 18. Jousto ei ole tarkoitettu käytettäväksi lapsiryhmissä.

Kuvaohjelman tarjoaja on siis velvollinen varmistamaan, ettei tarjoa kuvaohjelmaa ikärajaa nuoremmalle. Poikkeuksen muodostaa televisiotoiminta, jossa vastaanottajan iän tarkistaminen ei ole mahdollista. Sen vuoksi televisiota varten on laissa oma säännös. Vapaasti vastaanotettavassa televisio-ohjelmistossa ohjelmia saa lähettää vain sellaiseen aikaan, jolloin ikärajaa nuoremmat lapset eivät tavallisesti katso televisiota.

Televisioyhtiöt ovat sopineet yhteisillä käytännesäännöillä, miten säännöstä sovelletaan.

Televisioyhtiöt ovat vuonna 2014 sopineet, että

- ohjelmaa, jonka ikäraja on 16, ei esitetä ennen kello 21.00
- ohjelmaa ikäraja on 18, ei esitetä ennen kello 23.00
- ohjelma, jonka ikäraja on 7 tai 12, voidaan esittää rajoituksetta, mutta yhtiöt sitoutuvat ottamaan huomioon eri-ikäisten lasten katselutottumukset ja lastensuojelunäkökulman kuvaohjelmien (myös trailereiden ja promojen) sijoittelussa.

Käytännesääntösopimuksessa on sovittu myös ikämerkintöjen vähimmäiskestosta. Ohjelman alussa ikämerkintää näytetään vähintään viisi sekuntia ja jokaisen mainostauon jälkeen kolme sekuntia.

AVMS-direktiivin uudistamiseen liittyvät kuvaohjelmalain uudistukset astunevat voimaan kuluvan vuoden syyskuussa. Direktiivissä on uusi 4 a artikla, jossa todetaan, että käytännesääntöjen on täytettävä seuraavat

- a) niiden on oltava asianomaisten jäsenvaltioiden keskeisten sidosryhmien laajasti hyväksymiä;*
- b) niissä on selkeästi ja yksiselitteisesti esitettävä niiden tavoitteet;*
- c) niiden on mahdollistettava säännöllinen, avoin ja riippumaton tavoitteiden saavuttamista koskeva seuranta ja arviointi; ja*

d) niiden on mahdollistettava tehokas sääntöjen täytäntöönpano, mukaan lukien tehokkaat ja oikeasuhteiset seuraamukset.

Tämän vuoksi kuluvanana vuonna käynnistetään keskustelut käytäntösääntöjen uudistamistarpeista direktiivin linjausten mukaisiksi.

KAVI pyrkii ensisijaisesti tarjoajia ohjeistamalla varmistamaan, että he toiminnassaan noudattavat kuvaohjelmien ikärajoja. Valvontaa tehdään resurssien vähäisyyden vuoksi pääosin yleisöltä tulevan palautteen perusteella eli systemaattista valvontaa ei tehdä. Vuonna 2020 KAVIn verkkosivut ovat uudistuneet, ja toiveena on, että yleisöpalautte lisääntyisi.

Kuvaohjelman tarjoaja on velvollinen tiedottamaan ikärajoista ja muista lasten suojelemista edistävistä keinoista ohjelmien tarjoamisen yhteydessä. Vuonna 2020 valmistuu selvitys siitä, miten kuvaohjelman tarjoajat tiedottamisvelvoitetta toteuttavat.

4.2 Kuvaohjelmaluokittelijoiden valvonta

KAVI:n tulee varmistaa, että luokittelijat toimivat itsenäisesti, riippumattomasti ja noudattavat luokittelussaan lakia.

KAVI valvoo luokittelijoiden toimintaa säännöllisesti. Vuonna 2020 valvotaan luokittelijoita ensisijaisesti yleisöpalautteen perusteella, mutta myös kertauskoulutukseen tulevia luokittelijoita pyritään valvomaan resurssien puitteissa. Yleisöpalautte johtaa kuvaohjelman uudelleenluokitteluun, jos KAVI pitää palautetta perusteltuna. Jos instituutilla on syytä epäillä, ettei kuvaohjelmaluokittelijan tekemä luokittelupäätös ole kuvaohjelmalain ja luokittelukriteereiden mukainen, se ottaa kuvaohjelman luokiteltavaksi. KAVI voi peruuttaa luokittelijan oikeuden luokitella kuvaohjelmia, jos luokittelija on tahallaan tai toistuvasti menetellyt luokittelijana olennaisesti virheellisesti. Luvan peruuttamisen sijasta KAVI voi antaa luokittelijalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi hänen oloihinsa nähden kohtuutonta. Vuosina 2012–20 ei varoituksia ole annettu eikä luokittelulupia peruutettu.

KAVI luokitteli vuoden 2019 aikana uudelleen yhteensä 69 luokittelijan luokittelemaa kuvaohjelmaa, joista 55 % pysyi ennallaan.

4.3 KAVI:n rekisterit

KAVI:lla on velvollisuus ylläpitää seuraavia rekistereitä ja ohjelmistoja:

Luettelo hyväksytyistä kuvaohjelmaluokittelijoista (luokittelijarekisteri)

Rekisteri kuvaohjelmien tarjoajaksi ilmoittautuneista

Kuvaohjelmaluettelo

Kuvaohjelmien luokitteluohjelmisto

4.4 Hallinnolliset pakkokeinot

4.4.1 Ikärajan noudattaminen – huomautus ja uhkasakko

Jos kuvaohjelman tarjoaja laiminlyö iän tarkastamisvelvollisuuden tai ulkomailta alkunsa saavan ohjelmiston markkinoinnin yhteydessä velvollisuuden varoittaa ohjelmiston mahdollisesta haitallisuudesta lapsille, KAVI voi kehottaa kuvaohjelman tarjoajaa noudattamaan lakia. Instituutti voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon.

4.4.2 Kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen peruuttaminen

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti voi peruuttaa kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksymisen, jos kuvaohjelmaluokittelijaksi hyväksyty ei enää täytä kuvaohjelmalaissa säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä tai kuvaohjelmaluokittelija on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton kuvaohjelmaluokittelijaksi, tai kuvaohjelmaluokittelija on tahallaan tai toistuvasti menetellyt luokittelijana olennaisesti virheellisesti. KAVI voi hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa kuvaohjelmaluokittelijalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi hänen oloihinsa nähden kohtuutonta.

4.4.3 Ikämerkintöjen tarkastaminen – ohjelmien tilapäinen haltuunotto

Kansallisella audiovisuaalisella instituutilla on oikeus tehdä kuvaohjelman tarjoajan toimitilassa ja muussa vastaavassa toimintapaikassa tarkastus sen toteamiseksi, että kuvaohjelmissa on vaadittavat merkinnät. KAVI voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tarkastamaan merkinnät. Ulkopuolinen asiantuntija voi KAVI:n pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

KAVI:lla on oikeus ottaa haltuunsa sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole lain mukaisia ikämerkintöjä, jos se on välttämätöntä merkitsemättömien kuvaohjelmien tarjoamisen estämiseksi, sekä tarkastuksen kohteena oleva muu aineisto, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tekemiseksi. Jos kuvaohjelmien merkinnöissä on vain vähäisiä puutteita, KAVI:n tulee kuvaohjelmia haltuun ottamatta asettaa kohtuullinen määräaika puutteen poistamiseksi. Aineiston haltuunotosta on merkintätarkastuksen yhteydessä laadittava pöytäkirja, jossa on mainittava haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Kuvaohjelmat, joissa ei ole lainmukaisia merkintöjä, tulee palauttaa, kun lainmukaista perustetta niiden hallussapitoon ei enää ole. Muu aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita.

5. Valvonnan ohjaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa KAVI:n toimintaa tulosohjauksen keinoin.

6. Valvonnan laatu

6.1. Palautteen kerääminen

KAVI pyrkii järjestämään vuosittain tapaamisia tai osallistumaan tilaisuuksiin, joissa se tapaa media-alan eri toimijoita ja saa palautetta toiminnastaan. Sen lisäksi KAVI:n neuvottelukunnassa on media-alan edustajia.

KAVI kerää ikärajoihin liittyvää yleisöpalautetta ja kuvaohjelmien tarjoamiseen (esim. ikärajojen noudattamiseen ja ohjelmien esitysaikaan) liittyvää palautetta www.kavi.fi/meku -sivuston kautta. Sen lisäksi palautetta tulee puhelimitse ja sähköpostitse. KAVI tilastoi vain verkkosivujen palautekanavien kautta tulleen palautteen.

6.2. Toiminnan kehittäminen

Kuvaohjelmien noudattamisen valvontaan on käytössä hyvin pienet resurssit. KAVI keskittyy valvonnassaan pääosin sellaisiin toimijoihin, jotka tavoittavat suuren yleisömäärän tai toimivat valtakunnallisesti tai jolla on useampia tarjoamispaikkoja. Systemaattisen valvonnan sijasta keskitytään neuvontaan ja ohjaukseen sekä tilaisuuksiin ja tapaamisiin, joissa tavoitetaan laajempi joukko alan toimijoita. Pienempiäkin toimijoita valvotaan, osana laajempia selvityksiä tai saadun palautteen seurauksena. Asiakkailta ja yleisöltä saatu palaute otetaan toiminnan kehittämisessä huomioon.

7. Yhteistyö ja viestintä

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tehtävänä on edistää mediakasvatusta, lasten mediataitoja ja lapsille turvallisen mediaympäristön kehittämistä yhteistyössä muiden viranomaisten ja toimialan yhteisöjen kanssa. Sen tehtävä on myös toimia asiantuntijana lasten mediaympäristön kehityksessä ja edistää toimialaan liittyvää tutkimusta sekä seurata alan kansainvälistä kehitystä. KAVI:n tehtävä on myös tiedottaa lapsia ja mediaa koskevista asioista.

Kuvaohjelmien tarjoaminen on entistä globaalimpaa liiketoimintaa ja ala on suuressa murroksessa. KAVI seuraa alan kehitystä ja pyrkii tekemään yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa sekä kotimaassa että ulkomailla. KAVI:n erityisasiantuntijat osallistuvat mm. kansainvälisiin luokittelijoiden konferensseihin ja kansallisiin media-alan tapaamisiin sekä PEGIn toimintaan sekä kansallisiin tapahtumiin. Taloudellisten resurssien vähäisyyden vuoksi osallistumiset ulkomaisiin tapaamisiin jäivät väliin PEGIn kokouksia lukuun ottamatta. KAVI toimii EU:n Safer Internet –hankkeen kansallisena koordinaattorina, Suomen edustajana Euroopan komission Safer Internet for Children -asiantuntijaryhmässä ja on tiiviissä yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) kanssa.

8. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Valvontasuunnitelman toteutumisesta raportoidaan vuosittain toimintakertomuksessa ja tulosohejauksesta vastaavalle opetus- ja kulttuuriministeriölle.